

ללמוד לדין מועל בהקדש, שהוא עליון, מדין אשם תלוי, שהוא תחתון.

דתניא: נאמר באשם תלוי "ואם נפש תחטא". ללמד לחייב על ספק מעילות אשם תלוי, דברי רבי עקיבא. וחכמים פוטרין את המסופק אם מעל, מאשם תלוי.

מאי לאו, בהא קא מופלגי רבי עקיבא וחכמים: דמר, רבי עקיבא סבר למדין עליון מתחתון על ידי אות וי"ו המוסיף, והילכך אנו למדים עליון, שהוא ספק מעילה, מתחתון, שחייב עליה אשם תלוי.

ומר חכמים סברי: אין למדין עליון מתחתון.

ולחכמים תיקשי, מנלן שגם שחיטת בן בקר צריכה להעשות בצפון, והרי לפי דבריהם לא למדים עליון מתחתון?!

ומשנינן: **אמר רב פפא:** לא נחלקו רבי עקיבא וחכמים אם אנו למדים עליון מתחתון. אלא **דכולי עלמא** סבירא להו **למדין** עליון מתחתון, **והיינו טעמא דרבנן** דפטרי ספק מעילה מאשם תלוי, דילפי לה בגזירה שוה מחטאת: **נאמר כאן**, באשם תלוי "ועשתה אחת מכל מצות ה' אשר לא תעשנה", **ונאמר בחטאת חלב** [כך מכונה חטאת רגילה, כי שגגת אכילת חלב שכיחה יותר מהשגגות האחרות] "בעשתה אחת ממצות ה' אשר לא תעשנה". הילכך אנו למדים בגזירה שוה — **מה לחלוק**, בחטאת,

"ואם מן הצאן קרבנו, ושחט אותו על ירך המזבח צפונה". ורישא דקרא בעולה הוא דכתיב.

אשכחן בן צאן, שבו איירי קרא, **בן בקר מנא לן** שגם הוא שחיטתו בצפון?

אמר קרא "ואם מן הצאן קרבנו". האות וי"ו המוסיף בפסוק "ואם מן הצאן", הרי הוא מוסיף על ענין ראשון, שהוא בן בקר, דכתיב לעיל מיניה. וילמד בן הבקר, שהוא עליון, הכתוב למעלה, מכן הצאן התחתון, שכתוב למטה.

והוינן בה: הניחא למאן דאמר מלמדין על ידי אות וי"ו המוסיף על ענין ראשון, ולמדים עליון מתחתון, שפיר אנו למדים לבן הבקר ששחיטתו בצפון מכן צאן שנכתב אחריו. אלא למאן דאמר אין למדין עליון מתחתון, **מאי איכא למימר?**

ומבאר ת הגמרא היכן נחלקו תנאים אם למדים עליון מתחתון או לא: נאמרה בתורה פרשת המועל בהקדש שחייב להביא אשם מעילה על חטאו. ולאחריה כתבה התורה את פרשת אשם תלוי, שכל מי שמסתפק שמא חטא בשגגה בדבר שחייבים עליו כרת במזיד וקרובן חטאת בשוגג, הרי הוא חייב להביא אשם תלוי. ונחלקו תנאים במי שספק לו אם מעל אם לאו, האם הוא חייב להביא קרבן אשם תלוי [על אף שאם היה ודאי לו שחטא אין הוא חייב בחטאת אלא בקרבן אשם מעילה]. ומחלוקתם היא, האם אפשר

ומביאים בשם הגרי"ז להוכיח ממה שהגמרא רצתה לומר שגם למזבח יקבל ביד, ואם כן בהכרח שזה דין של עבודת קבלה גמורה.